Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра української літератури, компаративістики і грінченкознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

_____Олексій ЖИЛЬЦОВ

«01» 09 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжкультурні студії в літературно-мистецькій комунікації. Міжкультурна комунікація

для студентів

спеціальності 035 Філологія
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 035.01.01 Українська мова і література
спеціалізації 035.01. Українська мова і література

Київський університет
імені Бориса Грінченка
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 17/18/23
(підпис) (прізвище, ініціали)
«01» 09 2023 р.

Київ — 2023

Розробник:
Євтушенко Світлана Олександрівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства

Викладач:
Євтушенко Світлана Олександрівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства

Протокол від 31 серпня 2023 р. № 10

Завідувач кафедри _____ (Олена БРОВКО)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 035.01 Українська мова і література

___.___.2023 р.

Гарант освітньої програми _____(Тетяна ВИДАЙЧУК)

Робочу програму перевірено

___.___.2023 р.

Заступник декана _____ (Світлана ГОРОБЕЦЬ)

Пролонговано:
на 20__/20__н.р. _____ (_____) «__»__20__р. протокол №__

на 20__/20__н.р. _____ (_____) «__»__20__р. протокол №__

на 20__/20__н.р. _____ (_____) «__»__20__р. протокол №__

на 20__/20__н.р. _____ (_____) «__»__20__р. протокол №__

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖКУЛЬТУРНІ СТУДІЇ В ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКІЙ КОМУНІКАЦІЇ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська, польська	
Загальний обсяг кредитів/годин	12/360	12/360
Курс	II-III	
Семестр	III-VI	
Кількість змістових модулів з розподілом	12	27
Обсяг кредитів	12	27
Обсяг годин, зокрема:	360	360
Аудиторні	168	48
Модульний контроль	24	-
Самостійна робота	168	312
Форма семестрового контролю	Залік	Залік

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	
Курс	III	
Семестр	V	VI

Кількість змістових модулів з розподілом	4	4
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, зокрема:	120	120
Аудиторні	56	16
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	56	104
Форма семестрового контролю	Залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

М**ета** вивчення курсу «Міжкультурна комунікація» – сформувати у студентів розуміння загальних закономірностей функціонування міжкультурних комунікацій, значення в суспільному розвиткові та розвиткові індивіда, а також засвоєння ним найвидатніших досягнень світової традиції міжкультурної комунікації, а також підготовка студентів до ефективних контактів на рівні повсякденного міжособистісного спілкування, міжкультурної комунікації.

Завдання курсу «Міжкультурна комунікація» – сформувати такі **програмні компетентності**

Загальні:

ЗК 4 Здатність бути критичним і самокритичним

ЗК 5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 13 Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові:

ФК 2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3 Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії української мови.

ФК 4 Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди української мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 5 Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11 Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення

ФК 12 Здатність до організації ділової комунікації.

ФК 13 Лексико-граматична компетентність передбачає: володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції.

ФК 14 Мовленнєво-фонетична компетенція передбачає: знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (голос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти

ФК 15 Інтеракційна компетентність передбачає: уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови; здатність викладати свою думку відповідно до певних типів тексту з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

ПРН 3 Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 4 Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 5 Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 6 Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих завдань і проблем професійної діяльності.

ПРН 7 Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8 Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української мови та літератури, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 9 Характеризувати діалектні та соціальні різновиди української мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 10 Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11 Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.

ПРН 12 Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 14 Використовувати українську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15 Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 17 Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 19 Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

ПРН 20 Володіти іноземною мовою для письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання.

ПРН 21 Застосовувати теорії й володіти практичними навичками проєктування, конструювання, моделювання освітнього процесу закладу загальної середньої освіти, складати різні види планів для організації процесу навчання українською мовою, враховувати психолого-педагогічні основи навчального процесу в школі та специфіку професійної викладацької діяльності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для **денної** форми навчання

№	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт					
			Аудиторна					Самостійна
			Лекції	Семінарські	Практичні	Модульний	Семестровий	
Змістовий модуль 1.								
1.	Історія виникнення і розвиток міжкультурної комунікації	6	2	2	2			
2.	Культурно-антропологічні основи МКК	20	2	2	2			14
	Модульний контроль	2				2		

	Разом	**28**	**4**	**4**	**4**	**2**		**14**
Змістовий модуль 2.								
3.	Міжкультурна комунікація: форми, структура	6	2	2	2			
4.	Види міжкультурної комунікації	20	2	2	2			14
	Модульний контроль	2				2		
	Разом	**28**	**4**	**4**	**4**	**2**		**14**
Змістовий модуль 3.								
5.	Проблеми порозуміння в міжкультурній комунікації	30	2	8	6			14
	Модульний контроль	2				2		
	Разом	**32**	**2**	**8**	**6**	**2**		**14**
Змістовий модуль 4.								
6.	Результати міжкультурної комунікації	30	2	8	6			14
	Модульний контроль	2				2		
	Разом	**32**	**2**	**8**	**6**	**2**		**14**
	Усього	**120**	**12**	**24**	**20**	**8**		**56**

Тематичний план для **заочної** форми навчання

№	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт					
			Аудиторна					Самостійна
			Лекції	Семінарські	Практичні	Модульний	Семестровий	
Змістовий модуль 1.								
1.	Історія виникнення і розвиток міжкультурної комунікації	30	2	2				26
	Разом	**30**	**2**	**2**				**26**
Змістовий модуль 2.								
2.	Культурно-антропологічні основи МКК	30	2	2				26
	Разом	**30**	**2**	**2**				**26**
Змістовий модуль 3.								
5	Проблеми порозуміння в міжкультурній комунікації	30			4			26
	Разом	**30**			**4**			**26**
Змістовий модуль 4.								
6.	Результати міжкультурної комунікації	30			4			26
	Разом	**30**			**4**			**26**

Усього	**120**	**4**	**4**	**8**			**104**

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

Лекція 1. Історія виникнення і розвиток міжкультурної комунікації **(2 год.).**

Історичні фактори та обставини виникнення МКК. Етапи розвитку МКК в США. Утвердження МКК в Європі та Україні. Сутність, об'єкт і предмет МКК як навчальної дисципліни. Актуальність вивчення предмету МКК. Аспекти МКК: культурологічний, лінгвістичний, етичний, соціально-комунікативний, психологічний, професійно прикладний. Місце МКК в системі гуманітарних наук. Основні категорії МКК: нація, народ, етнос; національно-етнічна свідомість; етос; конфлікт «свого» і «чужого»; національний стереотип; національно-культурний символ.

Лекція 2. Культурно-антропологічні основи МКК **(2 год.).**

Поняття «культура» та основні методологічні підходи до визначення культури. Основні типи культури. Індивідуалізм та колективізм культур. Е.Холл, Г.Ховштеде, Е.Хирш. Взаємодія культур. Рівні взаємодії культур: етнічний, національний, цивілізаційний. Структура взаємодії культур. Культурні норми та їх роль у культурі. Культурні правила. Культурні ролі. Гіпотеза Сепіра – Уорфа. Загальна теорія комунікації. Комунікаційні моделі. Мета і контекст комунікації. Вплив суміжних дисциплін на розвиток науки про комунікацію. Актуальність проблем міжкультурної комунікації у сучасних умовах. Мовна картина світу. Концептуальна картина світу. Чинники відмінностей між мовними і концептуальними картинами світу. Ціннісна картина світу: національні цінності, мінливість ціннісних концептів. Часова і просторова картини світу: розподіл часу в різних культурах, сприйняття часу в різних культурах, простір у різних культурах.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ

Лекція 3. Міжкультурна комунікація: форми, структура **(2 год.).**

Форми МКК: пряма, дотична, безпосередня, опосередкована. Моделі МКК. Структура МКК. Акультурація в МКК. Індивідуальні та групові фактори в ході акультурації людини у новому середовищі. Моделі акультурації**.** Поняття «культурний шок» та його ознаки. Фактори, які впливають на розвиток «культурного шоку». Механізм розвитку «культурного шоку». Етапи проходження «культурного шоку» згідно теорії Г. Тріандіса. Національна концептосфера як система. Поняття «культурної ідентичності». Значення особливостей ментальності у різних культурних просторах. Проблема

«чужорідності» культури. Психологія міжкультурних відмінностей. концепти «свого» і «чужого» у МКК. Переживання індивідом «чужого» та «свого» при контакті з представниками іншої культури. Конфлікт «свого» і «чужого». Модель засвоєння «чужої» культури М.Беннета. Етноцентризм та його різновиди.

Лекція 4. Види міжкультурної комунікації **(2 год.).**

Вербальна комунікація. Невербальна комунікація. Паравербальна комунікаціяю Вербальні і невербальні стратегії успішної комунікації. Удосконалення мовленнєвої культури у зв'язку із розвитком міжкультурної компетенції з урахуванням сучасних орієнтації на глобалізацію та гуманізацію освіти. Глобальне розуміння мови. Мова як реальноіснуюча знакова система. Взаємозв'язок мови та культури. Ментальність та мовна картина світу. Мовна та концептуальна картина світу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Лекція 5. Проблеми порозуміння в міжкультурній комунікації **(2 год.).**

Діалог культур, культурна експансія, вторинна адаптація/соціалізація (інкультурація). Когнітивний синтез знань про рідну культуру та «культуру перебування», а також загальні знання про культуру і комунікацію. Сфери міжкультурної комуникації: «Внутрішня», міжособистісна, групова, організаційна, суспільна, професійна, масова. Етика комунікації. Проблема комунікативних невдач у міжкультурній комунікації та їх типологія. Основні причини, які викликають комунікативні невдачі. Універсальне джерело комунікативних невдач, класифікація помилок. Порозуміння, проблема сприйняття, взаємодії та взаєморозуміння в міжкультурній комунікації. Основні прийоми та способи досягнення взаєморозуміння. Явища глобалізації. Міжособистісна атракція в МКК. Атрибуція в МКК. Стереотипи сприйняття в МКК. Причини виникнення стереотипів у культурі. Забобони в МКК. Причини виникнення забобонів у культурі. Конфлікти, керування конфліктами. Природа міжкультурних конфліктів та засоби їх подолання. Методика ведення перемовин у конфліктній ситуації. Емпатія і толерантність.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV

Лекція 6. Результати міжкультурної комунікації **(2 год.).**

Ефективна комунікація та її елементи. Поняття комунікативної компетенції. Структура комунікативної компетенції: афективні, когнітивні, процесуальні елементи. Культурна компетенція та її основні компоненти:

мовна особистість, комунікативна та культурна типи компетенції. рівні міжкультурної компетенції та способи її підвищення. Міжкультурна компетенція в міжкультурній комунікації. Рівні міжкультурної компетенції й засоби її підвищення.Поняття і сутність толерантності. Толерантність та інтолерантність. Форми інтолерантності. Толерантність у міжкультурній комунікації. Діалог як результат і засіб міжкультурної комунікації. практичні рекомендації К. Ситарама й Р. Когделла щодо підвищення результативності міжкультурної комунікації. Етапи формування толерантності.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів
Денна форма

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	3	3	3	3
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	3	30	3	30
Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	4	4	4	4
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20	4	40	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			76		76		107		107

Максимальна кількість балів: 366
Розрахунок коефіцієнта: 366:100 = 3,66

Заочна форма

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за оди	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів

	ницю								
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1				
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1				
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10				
Відвідування практичних занять	1					2	2	2	2
Робота на практичному занятті	10					2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Разом			17		17		27		27

Максимальна кількість балів:88
Розрахунок коефіцієнта: 88:100 =0,88

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії їх оцінювання

Змістовий модуль I - II

Тема 1-2. Теоретичні засади міжкультурної комунікації.

1. Створити глосарій термінів, необхідних для опанування міжкультурної комунікації як наукового напряму та навчальної дисципліни.
2. Проаналізувати основні функції культури та типологію культур.
3. Підібрати прислів’я різних народів та визначити, які культурні цінності вони культивують.
4. Підготувати реферат на тему «Культурна картина світу в символіці різних народів».
5. Порівняти процеси соціалізації та інкультурації. Створити таблицю подібностей та відмінностей у цих поняттях.

Критерії оцінювання самостійної роботи

№ п/п	Критерії	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Створення глосарію термінів	1 бал
2.	Аналіз основних функцій культури	2 бали
3.	Дослідження прислів'їв різних народів	1 бал
4.	Підготовка реферату на тему «Культурна картина світу в символіці різних народів».	4 бали
5.	Порівняння процесів соціалізації та інкультурації	2 бали
	Разом	**10 балів**

Змістовий модуль III - IV

Тема 3- 4. Практичний аспект міжкультурної комунікації.

1. Виокремити риси українського національного характеру.
2. Порівняти характерні особливості національного характеру представників різних культур (на вибір студентів).
3. Розглянути специфіку використання рукостискання та поцілунків в міжособистісних контактах для різних типів культур.
4. Підготувати реферат на тему «Жести та їх значення в різних культурах».
5. Дослідити стереотипи сприйняття американців, німців, англійців, французів.

Критерії оцінювання самостійної роботи

№ п/п	Критерії	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Виокремлення рис українського національного характеру.	1 бал
2.	Порівняння характерних особливостей національного характеру представників різних культур.	2 бали

3.	Дослідження специфіки використання рукостискання та поцілунків в міжособистісних контактах для різних типів культур.	1 бал
4	Підготовка реферат на тему «Жести та їх значення в різних культурах».	4 бали
5.	Дослідження стереотипів сприйняття американців, німців, англійців, французів.	2 бали
	Разом	**10 балів**

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль 1

Написати доповідь на одну із обраних тем:

1. Е. Холл як засновник нової галузі знання – міжкультурної комунікації.
2. Місце культурних цінностей в міжкультурних контактах.
3. Норми культури та їх роль у міжкультурній комунікації.
4. Природа і сутність понять «свій» і «чужий».
5. Сутність та прояви етноцентризму.

Модульний контроль 2

Написати доповідь на одну із обраних тем:

1. Інкультурація: релігійний аспект.
2. Акультурація як комунікація.
3. Феномен «культурного шоку».
4. Моделі засвоєння чужої культури.
5. Поняття і сутність емпатії.

Модульний контроль 3

Написати доповідь на одну із обраних тем:

1. Міжкультурні конфлікти та їх причини в контексті процесу глобалізації.
2. Толерантність як результат міжкультурної комунікації.

3. Міжособистісна атракція в міжкультурному спілкуванні.
4. Діалог у вербальній комунікації.
5. Етикет та види невербальної комунікації.

Модульний контроль 4

Написати доповідь на одну із обраних тем:

1. Ритм, рух, розрахунок часу у невербальній комунікації.
2. Метамова у міжнародному спілкуванні.
3. Просодика у паравербальному спілкуванні.
4. Значення особистого простору у міжкультурному спілкуванні.
5. Кінесика та її роль у міжкультурних ділових контактах.

Вимоги до оформлення есе:

1. Дотримуватися рекомендованої структури письмової роботи в цьому жанрі.

3. Варто писати доповідь обсягом 2–4 с. (4–8 тисяч знаків), шрифтове оформлення довільне.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

	Оцінка
Відмінно 25-23	Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)
Дуже добре 22-20	Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (рівень вище середнього)
Добре 19-17	Знання, виконання в не повному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)
Задовільно 16-15	Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (рівень нижче середнього)
Достатньо 14-10	Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (рівень нижче середнього)
Незадовільно 9-7	Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)
Незадовільно 6-1	З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до робочого навчального плану у вигляді вирахування максимальної суми балів в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою. Під час встановлення суми балів враховується засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з 4 кредитних модулів і оцінюється за результатами поточного контролю (поточного опитування, виконання самостійної роботи, робіт на семінарах тощо) протягом семестру. Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після

	закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю (для самоконтролю)

1. Місце міжкультурної комунікації в системі культурологічного знання.
2. Предмет, об’єкт і суб’єкт міжкультурної комунікації як галузі наукового знання.
3. Методологічні засади міжкультурної комунікації як галузі наукового знання.
4. Предмет і завдання міжкультурної комунікації як навчальної дисципліни.
5. Історичні фактори і обставини виникнення міжкультурної комунікації.
6. Етапи розвитку міжкультурної комунікації в США.
7. Утвердження міжкультурної комунікації в Європі.
8. Основні напрямки і підходи досліджень в міжкультурній комунікації
9. Поняття міжкультурної комунікації. Основні підходи до визначення міжкультурної комунікації.
10. Спілкування і комунікація: спільне і відмінне.
11. Структура міжкультурної комунікації: причини, форми, види, типи і результати комунікації.
12. Поняття макро- і мікрокультури в міжкультурній комунікації
13. Сутність міжкультурної комунікації.
14. Детермінанти міжкультурної комунікації.
15. Форми міжкультурної комунікації.
16. Акультурація в міжкультурній комунікації.
17. Поняття інкультурації в міжкультурній комунікації.
18. “Культурний шок” та його місце у засвоєнні “чужої” культури.
19. Види міжкультурної комунікації.
20. Вербальна комунікація.
21. Форми вербальної комунікації.
22. Стилі вербальної комунікації.
23. Контексти вербальної комунікації.
24. Невербальна комунікація та її сутність.
25. Кінесика як вид невербальної комунікації.
26. Проксеміка як вид невербальної комунікації.
27. Хронеміка як вид невербальної комунікації.
28. Окулістика, такесика та сенсорика як види невербальної комунікації.
29. Сутність і засоби паравербальної комунікації.
30. Проблема розуміння в міжкультурній комунікації.

31. Процес сприйняття та його основні детермінанти.
32. Міжособистісна атракція та її основні елементи.
33. Атрибуція та її роль у міжкультурній комунікації.
34. Природа міжкультурних конфліктів. Причини їх виникнення та способи подолання.
35. Результати міжкультурної комунікації.
36. Ефективна комунікація та її елементи.
37. Поняття і сутність толерантності.
38. Толерантність в міжкультурній комунікації.
39. Поняття "культурної компетенції" та її основні компоненти.
40. Рівні міжкультурної компетентності та способи її підвищення.
41. Особливості теорій міжкультурної комунікації
42. Теорія високо- і низько-контекстуальних культур Е. Холла.
43. Теорія культурних вимірів Г. Хофстеде.
44. Дистанція влади як показник виміру культури (за Г. Хофстеде).
45. Індивідуалізм-колективізм як показник виміру культури (за Г. Хофстеде).
46. Маскулінність-фемінність як показник виміру культури (за Г. Хофстеде).
47. Запобігання невизначеності як показник виміру культури (за Г. Хофстеде).
48. Теорія культурної грамотності Е. Хирша.
49. Модель засвоєння чужої культури М. Беннета.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	**90-100** балів	**Відмінно** – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	**82-89** балів	**Дуже добре** – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	**75-81** балів	**Добре** – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок

D	**69-74** балів	**Задовільно –** посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	**60-68** балів	**Достатньо** – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	**35-59** балів	**Незадовільно з можливістю повторного складання** – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	**1 – 34** балів	**Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу** – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ
«Міжкультурна комунікація»

(денна форма)

Разом: 120 год.: лекції – 12 год., семінарські заняття – 24 год., практичні заняття – 20 год., модульний контроль – 8 год..

Модулі	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4	
Назва модуля													
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9		10	11	12
Теми лекцій	Історія виникнення і розвиток міжкультурної комунікації (1 б.)	Культурно-антропологічні основи МКК (1б)			Міжкультурна комунікація: форми, структура (1 б.)	Види міжкультурної комунікації (1 б.)			Проблеми порозуміння в міжкультурній комунікації (1 б.)			Результати міжкультурної комунікації (1 б.)	

Теми семінарських занять	МКК як галузь наукового знання і навчальна дисципліна (11б) (11б)	Культура в аспекті міжкультурної комунікації (11б)			Міжкультурна комунікація: структура, форми, типи (11 б.)	Проблеми засвоєння «чужої» культури (11 б.)			Вербальна комунікація(11 б)	Невербальна комунікація (11 б)	Сутність та механізм процесу сприйняття в міжкультурній комунікації (11б)	Міжкультурні конфлікти та способи їх подолання (11б)	Міжкультурна компетенція (2+11 б)	Міжкультурна толерантність (2+11 б)

Теми практичних занять	Практичне заняття 1 (11б)	Практичне заняття 2 (11б)			Практичне заняття 3 (11б)	Практичне заняття 4 (11б)		Практичне заняття 5 – 8 (4+11б)		Практичне заняття 9 - 12 4+-(4+11б)		
Самостійна робота	Самостійна робота 1 (5 б.)				Самостійна робота 2 (5 б.)				Самостійна робота 3 (5 б.)		Самостійна робота 4 (5 б.)	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 б.)				Модульна контрольна робота 2 (25 б.)				Модульна контрольна робота 3 (25 б.)		Модульна контрольна робота 4 (25 б.)	
Підсумковий контроль	Залік											

«Міжкультурна комунікація»

(заочна форма)

Разом: 120 год.: лекції – 4 год., семінарські заняття – 4 год., практичні заняття – 8 год., самостійна робота – 104 год.

Модулі	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4	
Назва модуля												
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Теми лекцій	.Історія виникнення і розвиток міжкультурної комунікації (1 б.)				Культурно-антропологічні основи МКК (1 б.)				Проблеми порозуміння в міжкультурній комунікації (1 б.)		Результати міжкультурної комунікації (1б)	
Теми семінарських занять		МКК як галузь наукового знання і навчальна дисципліна				Міжкультурна комунікація: структура, форми, типи (11 б.)						
Теми практичних занять									Практичне заняття 1 (11б)	Практичне заняття 2 (11б)	Практичне заняття 3 (11б)	Практичне заняття 4 (11б)
Самостійна робота	Самостійна робота 1 (5 б.)				Самостійна робота 2 (5 б.)				Самостійна робота 3 (5 б.)		Самостійна робота 4 (5 б.)	
Підсумковий контроль	Залік											

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна:

1. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Іщенко Т. Д. та ін. Етика ділового спілкування : Навч. посіб. – К., 2007.
2. Губенко Л. Г., Нємцов В. Д. Культура ділового спілкування : Навч. посіб. – К., 2002.
3. Зимовець Р. Конфлікти та протести у постіндустріальному суспільстві (до питання про актуальність дослідницької парадигми Ю. Хабермаса) // Філософська думка. – 2001. – № 3. – С. 93–114.
4. Квіт С. Масові комунікації: Підручник.— К.: Вид. Дім "Києво-Могилянська академія", 2008.
5. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація: навч. посіб. / В.М.Манакін. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 288 с.
6. Чмут Т. К., Чайка Г. Л. Етика ділового спілкування : Навч. посіб. – К., 2003.
7. - Ярошенко Т. М. Регіональна типологія культури : Навч. посіб. – Львів, 2007.

Додаткова:

8. Кияк Т. Міжкультурна комунікація, дискурс та переклад / Т. Кияк // Актуальні питання іноземної філології. - 2015. - № 2. - С. 83-91.
9. Міжкультурна освіта. Порадник для вчителя / За ред. А. Климович. - Варшава : Центральний осередок вдосконалення вчителів, 2008.
10. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації / Девід Мак-Квейл / перекл. з англ. О. Возьна, Г. Сташків. – Львів : Літопис, 2010. Мовчан В. Етика : Навч. посіб., 2007.
11. Тюрменко І. І., Горбул О. Д. Культурологія: теорія та історія культури : Навч. посіб. – К., 2004.
12. Шеломенцев В. М. Етикет і сучасна культура спілкування. – Вид. 2-е. – К., 2003.
13. Богдан С. К. Мовний етикет українців: традиції і сучасність. – К., 1998.
14. Зимовець Р. Конфлікти та протести у постіндустріальному суспільстві (до питання про актуальність дослідницької парадигми Ю. Хабермаса) // Філософська думка. – 2001. – № 3. – С. 93–114.